

Raadvragen

Beantwoording van de schriftelijke vragen, gesteld door de fractie GroenLinks betreffende het omgaan met kwetsbare bewoners in deze coronaperiode.

Aan de leden van de Gemeenteraad

Op heeft de fractie GroenLinks, onder verwijzing naar artikel 36 van het reglement van orde voor de vergaderingen van de raad, de navolgende vragen gesteld.

“GroenLinks maakt zich zorg over de mensen die het psychisch/mentaal/sociaal-maatschappelijk zwaarder hebben in de huidige corona periode: de daklozen, GGZ-patiënten, mensen met niet-aangeboren hersenletsel, straatvrees, angststoornissen, dementie.

Nu sociale afstand en thuisblijven vereist zijn, komen mensen in de problemen. Enerzijds omdat ze de maatregelen niet begrijpen of kennen, anderzijds doordat het sociaal netwerk wegvalt of ernstig verkleind wordt. Een deel van deze mensen is in beeld bij de instanties, maar niet iedereen. Dit baart de fractie van GroenLinks ernstig zorgen.

Een andere groep waar GroenLinks zich bezorgd over maakt zijn de kinderen en jongeren die nu niet naar school kunnen en thuisonderwijs krijgen. Zoals we uit het nieuws hebben kunnen vernemen, is in andere regio's een aanzienlijk deel van deze kinderen niet te bereiken door de school.

Onder de nu thuiszittende leerlingen is helaas ook een groep voor wie de school een veilige haven was. Leerlingen die thuis in een onveilige situatie verkeren of die thuis geen enkele ondersteuning voor hun schoolwerk kunnen krijgen”.

Groen Links stelt naar aanleiding van het bovenstaande de volgende vragen:

- 1. Heeft het college in beeld hoeveel inwoners van Den Helder met psychische klachten door de coronamaatregelen extra in de problemen komen? Weet u hoeveel inwoners er zijn die wél klachten hebben (dementie bijvoorbeeld), maar die niet bekend zijn bij begeleidende organisaties?**
- 2. Hoe communiceert de gemeente met juist deze inwoners?**
- 3. Wat doet het college om ervoor te zorgen dat niemand in Den Helder de dupe wordt van deze crisistijd?**
- 4. Is er in Den Helder een centraal meldpunt (bijvoorbeeld via de wijkmanagers) waar mensen hun zorgen over inwoners kunnen melden?**
- 5. Hoeveel leerlingen, uitgesplitst naar soort onderwijs (PO, VO, MBO) zijn van de radar verdwenen bij de Helderse scholen? Hoeveel gezinnen kunnen niet bereikt worden?**
- 6. Indien er leerlingen onbereikbaar zijn voor school: wat doet de gemeente in samenwerking met leerplicht/onderwijsinstanties om ervoor te zorgen dat er contact komt met deze leerlingen en hun ouders/verzorgers?**
- 7. Bieden alle scholen in Den Helder kwetsbare leerlingen de mogelijkheid om alsnog naar school te komen? Indien nee, waarom niet?**

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

- 1. Heeft het college in beeld hoeveel inwoners van Den Helder met psychische klachten door de coronamaatregelen extra in de problemen komen? Weet u hoeveel inwoners er zijn die wél klachten hebben (dementie bijvoorbeeld), maar die niet bekend zijn bij begeleidende organisaties?**

De gemeente heeft niet precies in beeld hoeveel inwoners met psychische klachten extra in de problemen komen. GGZ NHN heeft in Den Helder 1666 mensen in zorg. De organisatie geeft aan op dit moment nog moeilijk te kunnen inschatten wat de gevolgen van de corona-maatregelen zijn voor hun cliënten. De contacten worden zo goed mogelijk onderhouden, waarbij veel gebruik gemaakt wordt van bellen en beeldbellen, waar nodig is er face to face contact. Er lijken wat minder aanmeldingen te zijn, maar ook daarvoor is het nog te vroeg om conclusies te trekken. De GGZ deelt de bezorgdheid voor de gevolgen op de langere termijn, de sociale afstand, het beperkte sociale verkeer, de angsten die een pandemie kan oproepen die op ieder en dus ook ggz-cliënten (hoewel niet allen kwetsbaar) een uitwerking hebben.

Geriant heeft alleen cliënten in beeld die zijn doorverwezen door de huisarts voor diagnostiek en aansluitend begeleiding en ondersteuning krijgen (in Den Helder ca. 400 bewoners). Op basis van demografische gegevens wordt het werkelijk aantal bewoners met dementieproblematiek geschat op 1155 (incl. degenen die in een verpleeghuissetting woonachtig zijn).

De casemanagers van Geriant onderhouden telefonisch en via beeldbellen contact (ook via mantelzorg); er worden huisbezoeken uitgevoerd als er noodzaak voor is en dit veilig kan. Nieuwe aanmeldingen worden digitaal gedaan. Geriant is bezig een webportaal in te richten met tips voor dagbesteding nu deze veelal gesloten zijn. Met de welzijnspartijen wordt kortgesloten wat vrijwilligers (op afstand) kunnen betekenen voor deze groep en hun mantelzorgers.

MEE/de Wering biedt daarnaast o.m. praktische en emotionele ondersteuning aan eenzame ouderen, cliëntondersteuning aan bewoners die uit hun evenwicht raken door de veranderende maatschappij, ondersteuning aan de praktijkondersteuners van huisartsen die overladen worden met vragen van ouderen en (via de GGD) aan ex-corona patiënten.

2. Hoe communiceert de gemeente met juist deze inwoners?

3. Wat doet het college om ervoor te zorgen dat niemand in Den Helder de dupe wordt van deze crisistijd?

Communicatie naar onze inwoners is zeker in deze tijd cruciaal. De volgende communicatieactiviteiten zijn door de gemeente ingezet:

- In het wekelijkse vragenuurtje bij LOS radio beantwoordt burgemeester Jeroen Nobel vragen van inwoners;
- De gemeentelijke website wordt continu up to date gehouden.
- Het wekelijkse stadsnieuws in Den Helder op Zondag staat vol met informatie over coronamaatregelen en tips.
- Er is een continue inzet van social media als Facebook, Twitter en Instagram.
- Lantaarnpaalborden zijn op 27 maart op vele plekken geplaatst in Den Helder en Julianadorp met de hygiëne afspraken van de rijksoverheid in het Nederlands en Engels.
- Matrixborden bij de diverse entrees van Den Helder en in de stad geven verschillende coronaboodschappen.
- Onze boa's hebben geflyerd onder jongeren en posters met hygiëne maatregelen uitgedeeld aan winkeliers.

Voor kwetsbare inwoners heeft de rijksoverheid Steffie ingezet. Dat hebben wij ook in onze social media overgenomen. <https://corona.steffie.nl/nl/>. Hierin wordt op eenvoudige wijze corona uitgelegd en wat je moet doen. Speciaal voor mensen met een verstandelijke beperking.

Door de gemeente zijn alle zorgaanbieders aanschreven met het verzoek de richtlijnen van het RIVM, de Rijksoverheid en hun brancheorganisatie in acht te nemen. En de ondersteuning aan (kwetsbare) cliënten zoveel als mogelijk voort te zetten, met in achtneming van alle hygiënische maatregelen. De kosten zullen door de gemeente conform de afgesloten contracten worden betaald.

4. Is er in Den Helder een centraal meldpunt (bijvoorbeeld via de wijkmanagers) waar mensen hun zorgen over inwoners kunnen melden?

Het centrale meldpunt waar mensen hun zorgen over (kwetsbare) inwoners kunnen melden is er bij de GGD (Meldpunt en Vangnet en Advies). Ook de wijkmanagers weten dit goed te vinden als zij zorg hebben over inwoners in hun wijk.

Bij nieuwe meldingen wordt door de GGD zoveel mogelijk getracht telefonisch contact te leggen. Waar dat niet mogelijk wordt een inschatting van de ernst van de gemelde problemen en het risico op (overbrengen) van een besmetting met corona. Aan de hand hiervan wordt een afweging gemaakt of het doen van een huisbezoek van vitaal belang is in relatie tot een mogelijk onveilige situaties voor de cliënt en de medewerker. Indien nodig worden cliënten, waarvan niet bekend is dat zij reeds in zorg zijn, bezocht.

Bij het Meldpunt Vangnet en advies van de GGD zijn in 2020 niet meer meldingen binnengekomen dan in dezelfde periode in het voorgaande jaar. Er worden wel veel vragen gesteld over corona. Hiervoor wordt doorverwezen naar de speciaal hiervoor ingerichte telefonische hulpdiensten.

5. **Hoeveel leerlingen, uitgesplitst naar soort onderwijs (PO, VO, MBO) zijn van de radar verdwenen bij de Helderse scholen? Hoeveel gezinnen kunnen niet bereikt worden?**
6. **Indien er leerlingen onbereikbaar zijn voor school: wat doet de gemeente in samenwerking met leerplicht/onderwijsinstanties om ervoor te zorgen dat er contact komt met deze leerlingen en hun ouders/verzorgers?**
7. **Bieden alle scholen in Den Helder kwetsbare leerlingen de mogelijkheid om alsnog naar school te komen? Indien nee, waarom niet?**

Vanaf de start van de schoolsluiting 16 maart zijn er twee coördinatoren noodopvang aangesteld in de gemeente. Deze hebben samen met schoolbesturen en kinderopvangbesturen de noodopvang binnen enkele dagen opgetuigd en zijn daarna gezamenlijk hard aan het werk om de steeds nieuwe vraagstukken te beantwoorden. Op dit moment worden bijvoorbeeld gezamenlijk een aantal scenario's uitgewerkt om de noodopvang ook in de meivakantie te kunnen garanderen.

Elk schoolbestuur heeft een eigen lijn in hoe opvang in onderwijstijd wordt vormgegeven. De één heeft het in eigen locaties geregeld de ander heeft opvang belegd bij opvangorganisaties.

De noodopvang is open voor kinderen in kwetsbare/onveilige situaties. De triage of een kind al dan niet naar noodopvang kan ligt bij Toegang van Team Jeugd van onze gemeente. Onze eigen consultants of externen (school, ouders zelf, hulpverlening, Gecertificeerd Instellingen, Veilig Thuis) kunnen het signaal neerleggen bij Toegang team jeugd. Team Jeugd beoordeelt wat de situatie is, of noodopvang werkelijk nodig is en of er nog andere oplossingen ingezet moeten worden om de situatie veilig te maken. Kinderen met een sociaal-medische indicatie kunnen al vanaf 18 maart naar de noodopvang. De zorgcoördinator van de kinderopvang heeft al deze gezinnen gebeld. Ongeveer twee derde komt nu naar de opvang. Hier wordt nauw samengewerkt met betrokken jeugdconsulent en/of hulpverlening.

M.b.t. de groep kwetsbare kinderen heeft minister Slob in zijn kamerbrief van 20 maart aangegeven de opvang ook open te willen stellen voor de kwetsbare groep. Als kwetsbare groepen zijn te onderscheiden:

- degenen zonder devices; dit wordt geregeld via de landelijke regeling.
- de kinderen die achterstand ontwikkelen doordat ze niet goed kunnen worden begeleid of zelfstandig niet goed aan het werk komen. Dit betreft een grotere middengroep. Leerkrachten en schoolmaatschappelijk werk zetten allerhande creatieve oplossingen in: meer beeldbellen, contact via Meet, tips en tricks. Helaas zal niet te voorkomen zijn dat er achterstand ontstaat; binnen de huidige corona maatregelen is het niet mogelijk de noodopvang voor deze grotere groep open te stellen.
- de kinderen die buiten beeld blijven: hier zijn geen aantallen van bekend. Schoolbesturen geven aan dat er met (gelukkig per school maar een klein aantal) leerlingen moeizaam of geen contact ontstaat. Scholen werken er samen met schoolmaatschappelijk werk en ook Team Jeugd van de gemeente of betrokken hulpverlening aan om maatwerk te leveren om ook deze kinderen in zicht en ook aan het werk te krijgen. Vooralsnog is het niet nodig geweest leerplichtambtenaren te betrekken.

Vertrouwende u met vorenstaande voldoende te hebben geïnformeerd.

Den Helder, 22 april 2020.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

Jeroen Nobel
burgemeester

Robert Reus
secretaris